

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 3 okt. 1950

Voor Van Maarseveen persoonlijk, mede voor Stikker en Blom persoonlijk.

Ik had zojuist een uitvoerige bespreking met de UNCI, waarbij ik wees op de deplorabele indruk bij de Nederlandse Regering gewekt door de ontwikkeling van de Ambonaffaire. Doolittle had een telegram gekregen over de Nederlandse demarche bij het State Department. Mij werd vertrouwelijk medegedeeld dat de UNCI een hoffelijk afwijzend antwoord had gekregen op zijn U bekende voorstel: als motief werd genoemd dat de Ambonaffaire een binnenlandse aangelegenheid was. Bihin had vanmiddag - dus na mijn bezoek aan Rum - Rum gesproken die hem gezegd had dat Leimena's missie niet geslaagd was en dat 'het geduld nu uitgeput' was. De UNCI-leden waren bepaald ontstemd over de ondervonden behandeling. De UNCI zal zich morgen beraden welk antwoord aan de Indonesische Regering te geven. Men zal niet antwoorden zonder nader overleg met mij. In de bespreking kwamen verschillende mogelijkheden naar voren.

1. de UNCI zal de correspondentie publiceren;
2. de UNCI zal een rapport aan de VR opstellen;
3. de UNCI zal trachten cease-fire te bewerkstelligen.

De UNCI-leden waren uiteraard huiverig dat bemerkt zou worden dat over het door de UNCI te geven antwoord met mij overleg is gepleegd. Daartegenover voelen zij er niets voor antwoord te geven met de kans dat Nederland de UNCI later niet zou steunen, bv. bij behandeling in de VR. Zij houden nl. rekening met de mogelijkheid van onvoldoende steun die Nederland later zou kunnen geven omdat de demarche van de UNCI niet zou passen:

1. in verband met de Nederlandse wens om goede betrekkingen met Indonesië na te streven (verwezen werd naar de grote stroming bij de Nederlanders in Indonesië om NG op die grond af te staan)
2. met het oog op het effect dat een eventuele demarche van de UNCI zou kunnen hebben op de door ons bewaakte Ambonezen, wat langer uitstel van de repatriatie van de Nederlandse militairen zou kunnen impliceren. Ik teken hierbij aan dat cease-fire nauwelijks nog zin meer heeft en dat rapport aan de VR in elk geval zal moeten uitgebracht.

Het gaat er dus eigenlijk slechts om of er van Nederlandse zijde bezwaar zou bestaan indien de UNCI thans tot publicatie van de correspondentie zou willen overgaan. Gaarne zou ik Uw standpunt dienaangaande omgaand vernemen. De UNCI rekent op strikte geheimhouding.